

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ผลกระทบของนโยบายการกระจายอำนาจการปกครองสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์กรบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี” จะใช้กรณีศึกษาเชิงบูรณาการ(Mixed Model) ซึ่งผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงสำรวจ และการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ศึกษากำหนดขั้นตอนการวิจัยไว้ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

#### การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

##### การกำหนดประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้มีประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำนวน 2,737 คน แบ่งเป็นชาย 1,272 คน หญิง 1,465 คน (ที่มา : จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งองค์กรบริหารส่วนตำบล ณ วันที่ 6 กันยายน พ.ศ. 2552) และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการดำเนินนโยบายการกระจายอำนาจการปกครองขององค์กรบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์

##### การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีของทาโรยามานะ (Taro Yamane) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 349 คน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน (Two – Stage Sample)

#### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัยได้แก่แบบสอบถาม (Questionnaire)เกี่ยวกับผลกระทบของนโยบายการกระจายอำนาจการปกครองสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์กรบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ประกอบด้วยเนื้อหาสรุปดังนี้

**ส่วนที่ 1** ข้อมูลทั่วไปของประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมืองจันทบุรีจังหวัดจันทบุรีของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส

**ส่วนที่ 2** ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลกระทบของนโยบายการกระจายอำนาจการปกครองสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมืองจันทบุรีจังหวัดจันทบุรี ทั้งหมด 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน 2) ด้านบริการสาธารณะ 3) ด้านบริหารจัดการที่ดี

**ส่วนที่ 3** ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อผลกระทบของนโยบายการกระจายอำนาจการปกครองสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

#### **ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ**

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการก่อรูปประชาสังคมท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือในการศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา (ผศ.ดร.ชัยนนต์ ประดิษฐ์ศิลป์) ตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงตามโครงสร้างเนื้อหาความครอบคลุมของเนื้อหาและความถูกต้องเหมาะสมของภาษา

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงและความเที่ยงของเนื้อหาเพื่อให้ได้ข้อคำถามที่เที่ยงตรงและมีความสมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 5 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ขั้นตอนที่ 6 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

#### **องค์ประกอบของเครื่องมือวิจัย**

ประกอบด้วยเนื้อหาสรุป ดังนี้

**ส่วนที่ 1** ข้อมูลทั่วไปของประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมืองจันทบุรีจังหวัดจันทบุรี ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส

**ส่วนที่ 2** ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลกระทบของนโยบายการกระจายอำนาจการปกครองสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมืองจันทบุรีจังหวัดจันทบุรีโดยใช้คำถามปลายปิด ทั้งหมด 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านบริการสาธารณะ และด้านบริหารจัดการที่ดี

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อผลกระทบของนโยบายการกระจายอำนาจการปกครองสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์กรบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมืองจันทบุรีจังหวัดจันทบุรี

การทดสอบเครื่องมือจะใช้การทดสอบความตรง (Validity) ดังนี้ การทดสอบความเที่ยงตรง จะใช้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิจัยและหัวข้อวิจัย

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

#### การวิจัยเชิงสำรวจ

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทำการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 349 คน และตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ได้รับแบบสอบถามคืนครบ 349 คิดเป็น 100%

#### การสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทำการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

### การวิเคราะห์ข้อมูล

#### การวิจัยเชิงสำรวจ

การวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้ ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ตัวแปรส่วนบุคคล (ตัวแปรต้น) จะใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา คือนำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) คำนวณเป็นค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางความเรียง
2. การวิเคราะห์ตัวแปรตามจะใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา โดยนำเสนอในรูปแบบของค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การทดสอบความเที่ยง (Reliability) จะใช้การทดลองไปเก็บแบบสัมภาษณ์จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติ ซึ่งค่าทางสถิติมีค่า 0 - 1.0 ค่าที่ได้ต้องเกิน .7 จากผลการวิเคราะห์ได้ค่า  $\alpha = .895$

การศึกษาครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้เป็นสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย สำหรับการวัดระดับความต้องการของผู้ตอบแบบสอบถาม สร้างขึ้นตามลักษณะการสร้างแบบวัดทัศนคติที่เรียกว่า (Likert Scale) โดยมีตัวเลือกตอบแบบ 5 ระดับ โดยในแต่ละระดับกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับดีขึ้นมา
4	หมายถึง	ระดับดีขึ้น
3	หมายถึง	ระดับเหมือนเดิม
2	หมายถึง	ระดับแย่ลง
1	หมายถึง	ระดับแย่ลงมาก

ในการตีความช่วงเท่าจะแบ่งคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนนระหว่าง	4.20 – 5.00	แสดงว่าดีขึ้นมาที่สุด
คะแนนระหว่าง	3.40 – 4.19	แสดงว่าดีขึ้น
คะแนนระหว่าง	2.60 – 3.39	แสดงว่าเหมือนเดิม
คะแนนระหว่าง	1.80 – 2.59	แสดงว่าแย่ลง
คะแนนระหว่าง	1.00 – 1.79	แสดงว่าแย่ลงมาก

#### การสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ

นำข้อมูลที่ได้จากการแบบสอบถามในการวิจัยเชิงสำรวจ มาวิเคราะห์ และสรุปแล้วทำการเปรียบเทียบกับข้อมูลที่ได้จากการเข้าไปประชุมประชาคมหมู่บ้านกับประชาชน

วิธีการสัมภาษณ์ที่จะใช้ในการวิจัยนี้มีลักษณะเป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi Structure Interview) โดยอาศัยแนวการสัมภาษณ์ (Interview Guide) เป็นเครื่องมือในการสัมภาษณ์มีรูปแบบต่างๆ คือ

1. การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In - Dept Interview) เป็นการใช้แนวสัมภาษณ์เจาะลึก โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ (Key - Informants) ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เพื่อให้ได้รายละเอียดในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพคนพิการกับการสร้างประชาสังคมในท้องถิ่น เช่น การก่อตั้งองค์กรนอกรัฐ หรือเคยมีส่วนเกี่ยวข้องกับการสร้างประชาสังคมของคนพิการ ตลอดจนผลกระทบที่เกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

2. การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) บางครั้งเรียกกันว่า การสังเกตภาคสนาม (Field Observation) การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม หมายถึง การที่นักวิจัยหรือผู้สังเกตการณ์เข้าไปร่วมกิจกรรม หรือเข้าไปใช้ชีวิตร่วมในกลุ่มที่ศึกษา ผู้วิจัยอาจแสดงตน เป็นสมาชิกของกลุ่มหรือไม่แสดงตัวก็ได้ ผู้วิจัยไม่เพียงแต่รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มที่ศึกษาเท่านั้น หากจะเข้าร่วมกับกลุ่มหรือองค์กรที่ตนศึกษา นักวิจัยจะเข้าไปร่วมในกลุ่มที่ตนศึกษามาน้อยเท่าใดขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและจะต้องเข้าไปด้วยความระมัดระวัง ไม่ควรจะไปใกล้ชิดผู้สังเกตมากเกินไป หรือพยายามที่จะมีอิทธิพลเหนือสมาชิกในกลุ่มไม่ว่าทางใด

การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมประกอบไปด้วย กระบวนการ 3 ชั้น ได้แก่ การสังเกต การซักถาม และการจดบันทึก นอกเหนือไปจากการเฝ้าดูแล้ว ผู้วิจัยสามารถที่จะซักถามบางสิ่งบางอย่าง

ไม่อาจเข้าใจได้จากการสังเกต โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความหมายหรือสัญลักษณ์ การซักถามถือว่าเป็นการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ หลังจากนั้นจึงทำการจดบันทึกข้อมูล

การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมจะเป็นรูปแบบการเก็บข้อมูลเสริมวิธีการอื่นๆ โดยใช้ในกระบวนการสังเกต เช่น การเข้าร่วมประชุมในการประชุมประจำเดือนของชมรมผู้พิการตำบลสะตอ การเข้าร่วมประชุมการสัมมนาที่ทางชมรมผู้พิการตำบลสะตอ ได้จัดทำขึ้นการเข้าร่วมกิจกรรม/โครงการของชมรมผู้พิการตำบลสะตอ เป็นต้น

### สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

#### สถิติพื้นฐาน

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

#### สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. หาค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (IOC) เป็นรายชื่อ
2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970 : 169)